

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Libellus Sodalitatis: Hoc Est: Christianarum Institutionum Libri quinque

Coster, Franciscus

Antverpiæ, 1587

23 De præmio accidentali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46553](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46553)

fient: puncto tēporis, summo splendore, inexplicabili lætitia, modo supernaturali, quemq̄ illi soli intelligent, quibus dabitur experiri.

CAPVT XXIIII.

DE PRAEMIO ACCIDENTALI.

DVPLEX gaudiū habetur in vita eterna: Vnum essenziale dicitur, quod in Dei ipsius clara visione possessione que consistit: Alterum accidentale, quod in ceteris animæ corporisq̄. bonis cernitur. Vtriq̄. convenire potest Boëtij definitio, vt sit status bonorum omniū aggregatione perfectus. Arque vt ab accidentali præmio tãquam minori aspiceris, omnibus ibi bonis circūflues & abundabis, nihil quod desiderare possis aberit, omnia quæ voles copiosè accipies. Cumq̄. tanta sit illic foelicitas, rectè tamen dixit D. Augustinus, facilius exponi posse quid nō sit, quàm quid sit in cælo: nulla paupertas, nulla inscitia, nulla ægritudo, nullæ prorsus miseriæ, nulla pœnitus mala, imò verò nec hæc nostraria bona, non diuitiæ nostræ, non honores nostri, non scientiæ nostræ, non eloquentia nostræ, non denique quicquid in bonis & eximiis hic mundus admiratur. Aderunt tamē bona omnia, sed præstantiora & altiora. Quæ res hac similitudine possit explicari. Agricola qui in rusticana sua casa & supellectili contentus vivit, mēsa, cubili, lecto, vestitu, &c. At filius Regis assuetus palatio supellectiliq̄. regia, casa hanc fortè ingressus, nihil inueniet quod autem

paret

parentis dignum putet. Hic enim videt parietes luteos; tectū stramineū; tapetes araneorum telas; lectū sacum stramineum; lecticam humū; mensam rudem tabulā; sedem, truncū arboris; vestem pannosam; calceos clauicularos; orbes & cochlearia lignea; lances testaceas; denique rudia rusticanaque omnia, quibus licet fruatur & delectetur agricola, non capitur tamen Regis filius, cuius palatiū est nobili lapide structum, plumbeis laminis tectū, pulcherrimè laqueatum, & supellectili aurea atque argētea instructū. Simili modo res se habet in aula cælesti, vbi diuitiæ huius mundi, quæ auro, argento, lapidibusque preciosis, & gemmis constant; hoc est, terra rubra, alba, aut aliis coloribus pro qualitate gemmarū tincta; nullo precio habentur. Nostræ opes pungunt sollicitudine curaque habendi & retinendi: Illic opes cælestes sine cura, & illæ quidem amplissimæ. Super omnia enim bona sua constituet te Deus. *Mat. 24.* Quicquid habet Deus, id tuum erit. Et quemadmodum olim Iosephus par erat Pharaoni, vno folio regni sceptroque excepto: ita tibi sua omnia donabit, committetque. Deus, hoc vno dempto quod comunicari nequit; vt ipse solus maneat Deus super omnia benedictus in sæcula. Honores istius vitæ quid præter externam reuerentiā adferunt, & illam sæpè simulatam, sæpè extortam, sæpè coactam, & inuidia maledictionibusque plenam? In cælo porrò quantus honor? *Apoc. 3.* Qui vicerit (inquit Christus) dabo ei sedere mecum in throno meo. Magnus honor, in

Mat. 24.

Gen. 41.

Apoc. 3.

inex-
nemq.
iri.
L I.
a eter-
uod in
neque
ceteris
q. con-
tus bo-
Arque
ori au-
& abū-
it, om-
. tanta
Augu-
quam
nscia,
e, nolla
ostrati-
s nostri,
nostra,
miis hic
ona om-
s hac fi-
qui ipā
ntus vi-
lius Re-
a, casam
uod ama
paret

Esther 6. in eodem throno cum Rege considerare. Aman acerimus honoris existimator, summam dignitatem iudicabat equo Regis vehi. Quantum igitur erit honor, in eodem throno sedere cum Christo Deo, & Regum omnium Domino? Eleganter dixit B. Apostolus Paulus: Quod in presenti est momentaneum & leue tribulationis nostrae, in sublimitate aeternum gloriae pondus operatur in nobis. Tanta est illius honoris & gloriae magnitudo, ut omne id, quod in hac vita pati contingit, sit pro re leui ac momentanea habendum. Summa in hoc mundo potestas, est summa imbecillitas. Reges & principes qui praeter caeteros potestate praediti esse videntur, sine ministrorum turba, a quibus pendet tota illorum potestas, vix audet domo efferre pedem, quod intrepidi faciunt mendici. Beati vero in caelo, sine ministrorum aut militum ope soli per se acies integras delere & perdere possunt: sicut vna nocte in exercitu Sennacherib, Angelus vnus 185. hominum milia prostravit. Quia gladij ancipites in manibus eorum, ad faciendam vindictam in nationibus, increpationes in populis: quod illis in Apocalypsi promisit Christus his verbis: Qui vicerit & custodierit vsq. in finem opera mea, dabo illi potestatem super gentes, & reget eas in virga ferrea, & tanquam vas figuli confringetur, sicut & ego accepi a patre meo. Hoc est, potestatem, qua me pater caelestis ornauit, cum sanctis meis communicabo.

Cibus noster in hac vita ex animalium carnibus,

nibus, aut terræ frugibus atq. herbis, potus ex aqua aut succo vuarū, conficitur; & sumptus quandoq. læd^o corpus, sæpe mentē ad terrena deprimit, labore parandus est, & quotidie repetendus. Quantò præstantius est ali^o cœtum cœlitū. Ego (dicebat Raphaël) cibo inuisibili & Tob. 12. potu qui ab hominibus videri nō potest, vtor: replet omne desiderium satiatq. Inebriabi- Psal. 35. mur enim ab vbertate domus Domini; & sa- Psal. 16. tiabimur, cum apparuerit gloria eius: sine molestia paratur, quia filius Dei iubebit nos ac- Luc. 8. cumbere, & transiens ministrabit nobis.

Voluptas huius vitæ suas habet amaritudines, vt non immeritò à Salvatore Christo spinis pungentibus cōparetur: nō rarò est facta, plerunq. imperfecta, nam qui tactu delectatur, dolet alio sensu, audiens vel aspiciēs quod molestiam parit. In cœlis corpus ipsum cum omnibus suis partibus & membris admirabiles capiet voluptates, sed castas, sed sanctas, sed diuinas: primò quidem quatuor illis diuinis dotibus afficietur, quibus erit Primò impati- bile, sanum, vt nulla læsione, nullo æstu, nullo frigore, nulloque malo affligi possit. Secundò, instar solis clarū, splendor enim ipsi loco vestimenti erit. Tertio, agile ad omnem animę nutum, velociter, sine molestia atq. defatigatione vbiq. præsens. Quarto, spiritali rationi per omnia obtemperās Deinde verò sensus habebūt incredibilia oblectamēta. Oculi qui multa hic acerba viderunt, & pauperum necessitates benignè inspexerunt, gaudebunt illic

lic præsentia Christi, sacratissimæ Marris, omniumq̄. Sanctorū, quorū corpora omnē pulchritudinem vincent: delectantur quoque amœnitate loci, quæ tãta sit in ipso cœlesti palatio, & infima eius vilissimãq̄. parte, quæ nos respicit, coniectare possumus. Hæc enim pulchritudine stellarū & syderum ornata, lumineq̄. solis & lunæ illustrata, non solum orbem hunc inferiorē illuminat, sed rebus omnibus vitã & esse confert atq̄. conseruat. Quid igitur in penetralibus ipsis erit pulchritudinis, si tantum splendoris habet hæc pars, quæ nõ solum ab hominibus, sed etiã à bestiis conspicitur? Aures quoq̄. quæ pauperū vocibus & clamoribus patuerunt, diuinasq̄. laudes & sacras conciones admonitionesq̄. cum fructu auerunt, multaq̄. conuitia hauserūt, ibi suavissimo Christi colloquio perfruentur; Sacratissimæ Dei Genitricis cæterorumq̄. Sanctorum verbis & sermonibus concentuq̄. Angelorum, & laudibus Dei sine fine decantãdis, delectabuntur. Singulis præterea sensibus reliquis suæ voluptates non deerunt, & plus delectationis illi percipient, qui plus molestiæ tulerunt. Circarices vulnerum pro Christo acceptorū admirabilem splendorē reddent. Caro macie, ieiuniis, ciliciis, aliisq̄. pœnitentiis confecta, instar solis fulgebit, deniq̄. labores omnes, & incommoda pro iustitia, & remissione peccatorū suscepta & tolerata, summa quiete & iucunditate permutabuntur. Scientia istius mundi, tametsi magno labore parta, est tamen potius

ignorantia dicenda, quàm scientia, vt verè dixerit sui temporis doctissimus Socrates, se hoc vnum scire, quod nihil sciret: cumq̃. tam exigua sit, & ferè nulla; inflare tamè solet, & mirros homini spiritus afferre. Quid quæso nouimus de natura cursuq̃. astrorū? quid de fluxu refluxuq̃. & falsedine maris? Quid de corpore humano? Medicina plena est ambiguitatib⁹. Iurisperiti tot scriptis voluminibus, in rebus grauissimis sæpe dissentiunt. Extra ea quæ fide credimus, Theologia multis obscuritatib⁹ est inuoluta. Et hodie in omni ferè scientia, quæ multo tempore magno consensu tradita fuerunt, à plerisq̃. nouis difficultatibus suscitatis in dubium vocantur. Sancti in cælis quid poterunt ignorare? videbunt oculis cursus orbisq̃. cælorum, non magis ipsos latebunt herbarum, animalium, cæterorumq̃. corporum naturæ & proprietates, quàm Dæmones qui ingenij pernicitate omnia penetrât. Et quid nō scient qui scientem, omniaq̃. in se continentem scient?

Suauitas quæ ex amicorū sociorumq̃. consuetudine in hoc mundo capitur, frequenter aliqua amaritudine miscerur, vel ex moribus minus aptis, vel ex verbo leuius inconsideratiusq̃. prolato, vel ex æmulatione si fortè alij nobis antepnantur. In cælo verò vnum ex præcipuis gaudiis erit, sanctorū cōsuetudo atque præsentia, quorū gloria nō aliter atque si nostra esset, latabimur, quemadmodū singula corporis membra ornatu mutuo gaudent:

ma-

manus enim ex capitis ornatu redditur ornatio-
rior, atq. ita de cæteris membris: & sicut ma-
ter gaudet, cum fili^o ad honores magnos eue-
hitur, quòd talis honor in matrem quoq. talis
filij redundet. Quamobrem nulla est illic in-
uidia, nulla ambitio, nulla ob aliorum maio-
rem gloriã aemulatio. Singuli enim quantum
optare & capere possunt gloriam, habebunt.
Sicut igitur frater statura breuior accepta à
parente veste aurea quæ suo corpori cõuenit,
non inuidet fratri proceriori vestem similem,
sed pro statura longiorẽ maiorisq. precij; ne-
que istam sibi cuperet oblatam, tanquam mi-
nus conuenientem: Et sicut manus ornata an-
nulis gemmisq. non appetit ornatum capi-
tis licet sumptuosiorẽ: Et quemadmodum
mater non inuidet filio diuitẽ Episcopatum,
aut sacerdotium, cuius ipsa non est capax: Ita
Sancti suo singuli statu contenti erunt; nec
vnus alterius honore, aut gloria dolebit, sed
potius vehemētissimè gaudebit. Neq. solũ ad-
mixta sunt malis multis, bona istius vitæ, sed
breuia quoq. sunt & incerta, aliquando fortu-
næ ludibrio exposita, semper autẽ morte de-
serenda. At verò cælestium bonorum nullus
erit terminus: Semper enim cū Domino cri-
mus, inquit Apostolus. Cū namq. in omni
occupatione læta, tempus breue appareat, &
citiùs atq. vellemus effluxisse videatur, in illa
summa fœlicitate omne tempus esset breuis-
simũ. Quia (vt ait Prophetã David) mille an-
ni ante oculos Domini, tanquã dies hester-
na

Psal. 89.

na quæ præterit. Igitur in illa sancta æternitate nulla est vicissitudo, nulla successio, nulla permutatio, sed constans & firma & plena & absoluta per omnem æternitatē lætitia, nullo tædio diuturnitatis permixta. Sicut enim Deus aliās omnipotentiam, sapientiam, bonitatem, iustitiamque suam hominibus declarauit: ita in beatitudine cælesti quibus bonis ornare, & quantæ fœlicitate suos dilectos afficere possit, apertis thesauris gloriæ suæ palam faciet. nihil hic erit mali, nihil deerit boni. Cogita diligenter apud animum tuum quid appetas, aut quid desiderare possis; id omne habebis illic, & plenius perfectiusque, quàm conceperas habebis.

CAPVT XXIIII.

DE PRAEMIO ESSENTIALI.

PRÆTER hæc tanta tamque admirabilia bona, vult Deus se ipsum nobis in cælis dare, diuinamque naturam admirabiliter nobis coniungere, ut à nobis videatur, & habeatur, & videndo possideatur. Res ista cum tam sublimis sit, ut neque verbis exprimi, neque mente concipi valeat, pro ingenij nostri tarditate hoc rudi modo consideretur. Deus natura simplicissimus, perfectione infinitus, nec humano nec Angelico intellectu attingitur aut videtur; quod mens creata ad tam perfectam & absolutam simplicitatem non possit aspirare; neque sit aut esse possit similitudo aliqua, quæ Dei naturam intellectui representet, cum omnis similitudo finitam habeat perfectionem, Deus

S autem